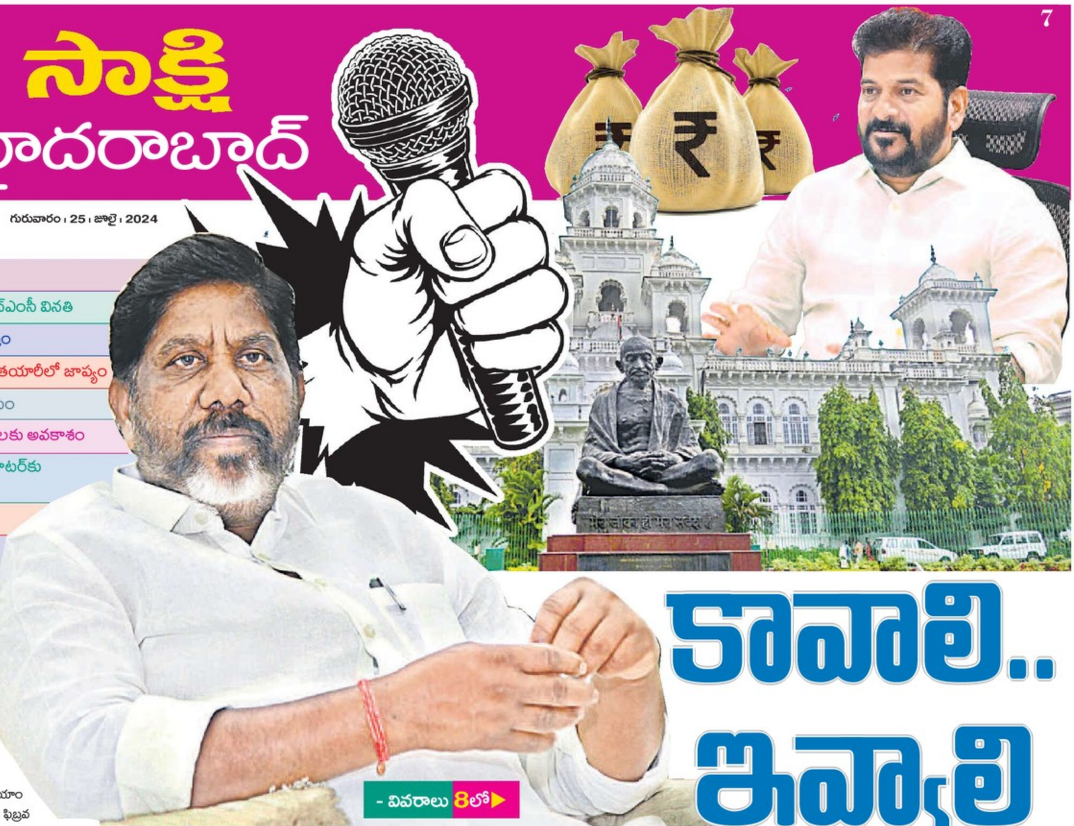

సాక్షి హైదరాబాద్
గురువారం : 25 : జూలై : 2024

- బల్దియాకు కావాలి రూ.5,360 కోట్లు
- పలు ప్రాజెక్టుల కోసం ప్రభుత్వానికి జీహెచ్ఎంసీ వినతి
- మూసీ, మెట్రోలకు నిధులు విదల్చని కేంద్రం
- ప్రతిపాదనలు, ప్రణాళికలు ఓకే.. డీపీఆర్ తయారీలో జాప్యం
- రూ.20 వేల కోట్లకు పైగా అంచనా వ్యయం
- రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిధులు కేటాయిస్తేనే పనులకు అవకాశం
- ఎస్టీపీ, సివరేజ్, సుంకిశాల ప్రాజెక్టు, ఫ్రీ వాటర్‌కు రూ. 5,650 కోట్లు అవసరం
- ప్రభుత్వానికి జలమండలి ప్రతిపాదనలు
- 'కమాండ్ కంట్రోల్'కు కేటాయింపులు ఉండేనా?
- వర్సిటీలకు వరాలిచ్చేనా?

కావాలి.. ఇవ్వాలి

నేటి రాష్ట్ర బడ్జెట్‌పై ఆశల పల్లకిలో గ్రేటర్ నగరం

రాష్ట్ర బడ్జెట్‌లో కేటాయింపులపై మహా నగరం కోటి ఆశలు పెట్టుకుంది. గతంలో చేపట్టిన ప్రాజెక్టులతో ఆర్థిక భారం మోయలేక విలవిలలాడుతున్న బల్దియాకు ఈ వార్షిక సంవత్సరానికి దాదాపు రూ.5,360 కోట్లు కావాల్సి ఉంది. గత సర్కారు హయాంలో రాష్ట్ర బడ్జెట్‌లో ఎలాంటి నిధులు రాలేదు. పోయిన ఫిబ్రవరిలో ప్రవేశపెట్టిన ఓట్ ఆన్ అకౌంట్ బడ్జెట్‌లో రూ.1100 కోట్లు కేటాయించడంతో పాటు తొలి క్వార్టర్ నిధులుగా ఇటీవల రూ. 275 కోట్లు మంజూరు చేసింది. దీంతో జీహెచ్ఎంసీకి కొత్త ప్రభుత్వంపై కొంగొత్త ఆశలు చిగురించాయి. అలాగే.. మూసీ ప్రక్షాళన, అభివృద్ధి ప్రాజెక్టుకు కేంద్రం ప్రస్తుత బడ్జెట్‌లో ఒక్క రూపాయి కూడా కేటాయించకపోవడంతో మొత్తం భారమంతా రాష్ట్రంపైనే పడనుంది. మెట్రో రెండో దశను సైతం ప్రస్తుతానికి రాష్ట్ర నిధులతోనే ప్రారంభించాల్సిన పరిస్థితి. ఈ రెండు ప్రధాన ప్రాజెక్టుల కోసం రాష్ట్ర బడ్జెట్‌లో ఏ మేరకు నిధులు కేటాయించనున్నారనేది ఆసక్తి రేకెత్తిస్తోంది. జలమండలి సైతం రాష్ట్ర బడ్జెట్‌పై భారీ ఆశలు పెట్టుకుంది. దాదాపు రూ.5,650 కోట్లతో ప్రభుత్వానికి ప్రతిపాదనలు సమర్పించింది. ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టనున్న బడ్జెట్‌లో సిటీ ప్రాజెక్టులే అత్యంత కీలకం కానున్నాయి. ఆర్థిక మంత్రి మల్లు భట్టివిక్రమార్క గురువారం శాసన సభలో ప్రవేశపెట్టనున్న రాష్ట్ర బడ్జెట్‌లో మహా నగరంపై ఏ మేరకు వరాలు కురిపిస్తారో.. ఎంతమేరకు కరుణిస్తారో కొద్ది గంటల్లో తేటతెల్లం కానుంది.

- సాక్షి, సిటీబ్యూరో

- వివరాలు 8లో ▶

"మూసీ ప్రక్షాళన, అభివృద్ధి ప్రాజెక్టుకు కేంద్రం ప్రస్తుత బడ్జెట్‌లో ఒక్క రూపాయి కూడా కేటాయించ లేదు. దీంతో మొత్తం భారమంతా రాష్ట్రంపైనే పడనుంది. మూసీ ప్రక్షాళన ప్రాజెక్టు కోసం కేంద్రం సుమారు రూ.10 వేల కోట్ల నిధులను కేటాయించాలని రాష్ట్రం కోరింది. కేంద్రం నుంచి ఎలాంటి కేటాయింపులు లేక పోవడంతో మూసీ భారాన్ని పూర్తిగా రాష్ట్రమే భరించాల్సి వచ్చింది."

"మెట్రో రైలు రెండో దశ ప్రాజెక్టుపైన డీపీఆర్‌లో జాప్యం కారణంగా ఈ ప్రాజెక్టును కేంద్రానికి సమర్పించడంలో ఆలస్యం జరిగింది. బడ్జెట్ కంటే ముందే ఈ ప్రాజెక్టుపైన కేంద్రానికి డీపీఆర్‌ను సమర్పించి ఉంటే నిధుల కేటాయింపులో ప్రాధాన్యత ఉండేది. కానీ ఆ దిశగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోలేదు. రాష్ట్ర బడ్జెట్‌లో ఏ మేరకు నిధులు కేటాయించనున్నారనేది చర్చనీయాంశంగా మారింది."

"రాష్ట్ర బడ్జెట్‌లో కేటాయింపులపై జలమండలి భారీ ఆశలు పెట్టుకుంది. దాదాపు రూ.5,650 కోట్లతో ప్రభుత్వానికి ప్రతిపాదనలు సమర్పించింది. రాష్ట్ర బడ్జెట్ 2024-25 ఆర్థిక సంవత్సరంలో వివిధ అభివృద్ధి పనులు, రుణాల చెల్లింపు, ఉచిత నీరు, పవర్ రాయితీ కింద నిధులు కేటాయించాలని విజ్ఞప్తి చేసింది. గత ఏడాది సుమారు రూ.5,937 కోట్లను ప్రతిపాదిస్తే రూ.1,960.70 కోట్లు కేటాయించారు."

ఆశల పద్దు పొడిచేనా!

"జీహెచ్ఎంసీ అవసరాల దృష్ట్యా జీహెచ్ఎంసీకి వివిధ మార్గాల ద్వారా రావాల్సిన నిధుల్ని ఇవ్వడంతో పాటు వివిధ ప్రాజెక్టుల పనులు, ఇతరత్రా అవసరాల కోసం దాదాపు రూ.5,360 కోట్లు ఇచ్చి ఆదుకోవాల్సిందిగా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేసింది. ఇందులో రూ.5000 వేల కోట్లు పెద్ద ప్రాజెక్టుల పనుల కోసం కోరింది. ఆయా పద్దుల కింద జీహెచ్ఎంసీకి రావాల్సిన నిధుల్లో కనీసం రూ.360 కోట్లు ఇవ్వాలని కోరినట్లు తెలిసింది. వీటితో పాటు ఆయా పనుల కోసం రూ.100 కోట్లు అప్పు చేసేందుకు కూడా అనుమతించాల్సిందిగా నివేదించినట్లు సమాచారం."

అధిక లాభాల ఆశచూపి...

హిమాయత్‌నగర్: స్టాక్ మార్కెట్ ట్రేడింగ్‌లో అధిక లాభాలు వస్తాయని నమ్మించి ఓ ప్రైవేట్ ఉద్యోగిని సైబర్ నేరగాళ్లు భారీగా మోసం చేశారు. నగరానికి చెందిన 40 ఏళ్ల ప్రైవేట్ ఉద్యోగికి మార్వాడీ సెక్యూరిటీస్ ఫైనాన్షియల్ లిమిటెడ్ ప్రతినిధి నుంచి సెబీ రిజిస్ట్రేషన్ నంబర్‌లో కాల్ వచ్చింది. అతను ఈ వివరాలను ఆన్‌లైన్‌లో వెరిఫై చేసుకుని సరైందేనని భావించాడు. ఉచిత ట్రేడింగ్ అకౌంట్‌ను అందిస్తామని చెప్పి, 140 మంది సభ్యులతో ఉన్న వాట్సాప్ గ్రూప్‌లో చేర్చారు. వారి ప్లాన్ ప్రకారం గ్రూప్‌లో ట్రేడింగ్ లాభాలపై చాటింగ్ చేశారు. నిజమేనని నమ్మిన బాధితుడు మొదట కొంత డబ్బు పెట్టుబడి పెట్టాడు. కొంత లాభాలు వచ్చాయనే విధంగా నమ్మించారు. దీంతో బాధితుడు విడతల వారీగా మొత్తం రూ.19,50,000 పెట్టుబడులు పెట్టాడు. అనంతరం లాభాలతో పాటు డబ్బు విత్‌డ్రా చేసుకోవాలంటే 25 శాతం డబ్బు ముందుగా బదిలీ చేయాలని చెప్పారు. దీంతో మోసపోయానని భావించి బాధితుడు నగర సైబర్ క్రైమ్ పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేశాడు.

ఆశల పద్దు పొడిచేనా!

గత ప్రభుత్వ హయాంలో వివిధ ప్రాజెక్టుల కోసం నెత్తిన పడ్డ ఆర్థిక భారం నుంచి బయట పడలేక జీహెచ్‌ఎంసీ విలవిలలాడుతోంది. ప్రభుత్వం ప్రతిష్టాత్మకంగా చేపట్టిన ఎస్సార్డీపీ (వ్యూహాత్మక రహదారుల అభివృద్ధి పథకం)తో పాటు ఎస్‌ఎన్‌డీపీ(వ్యూహాత్మక నాలా అభివృద్ధి పథకం) తదితర పథకాల కోసం రూ.6500 కోట్లకు పైగా అప్పులు చేసింది. అప్పుల చెల్లింపుల వాయిదాలు, వడ్డీలు వెరసీ.. నెలకు రూ.100 కోట్లకు పైగా చెల్లించాల్సి వస్తోంది. అప్పులు, సిబ్బంది జీతాల చెల్లింపులకే నెలకు సగటున రూ. 220 కోట్లు అవసరం. ఇక చేయాల్సిన వివిధ ప్రాజెక్టులు, నిర్వహణ పనుల ఖర్చులు సరేసరి. ఈ నేపథ్యంలో ప్రతినెలా చివరి వారం వస్తోందంటే సంబంధిత అధికారుల గుండెలు గుభేల్‌మంటున్నాయి.

– సాక్షి, సిటీబ్యూరో

- బల్దియాకు కావాలి రూ.5,360 కోట్లు
- ప్రభుత్వానికి జీహెచ్‌ఎంసీ వినతి
- నేటి రాష్ట్ర బడ్జెట్‌పై కోటి ఆశలు

నిధుల లేమి తీవ్రంగా ఉన్న పరిస్థితుల్లో ప్రభుత్వం నుంచి తగిన ఆర్థిక సహకారం లేనిదే జీహెచ్‌ఎంసీ మనుగడ సాగించడం క్లిష్టంగా మారింది. దీంతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గురువారం ప్రవేశపెట్టనున్న బడ్జెట్‌లో తగిన నిధులు కేటాయిస్తారని జీహెచ్‌ఎంసీ కొండంత ఆశతో ఉంది. గత పదేళ్లుగా జీహెచ్‌ఎంసీకి రాష్ట్ర బడ్జెట్‌లో ఎలాంటి నిధులు రాలేదు. ప్రస్తుతం అధికారంలో ఉన్న కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం జీహెచ్‌ఎంసీ పరిస్థితి, అవసరాలు దృష్టిలో ఉంచుకొని గత ఫిబ్రవరిలో ప్రవేశపెట్టిన ఓట్ ఆన్ అకౌంట్ బడ్జెట్‌లో రూ.1100 కోట్లు కేటాయించడంతో పాటు తొలి క్వార్టర్ నిధులుగా ఇటీవల రూ. 275 కోట్లు మంజూరు చేసింది. దీంతో జీహెచ్‌ఎంసీకి కొత్త ప్రభుత్వంపై కొంగొత్త ఆశలు చిగురించాయి.

ఈ నిధులివ్వండి..

జీహెచ్‌ఎంసీ అవసరాల దృష్ట్యా జీహెచ్‌ఎంసీకి వివిధ మార్గాల ద్వారా రావాల్సిన నిధుల్ని ఇవ్వడంతో పాటు వివిధ ప్రాజెక్టుల పనులు, ఇతరత్రా అవసరాల కోసం దాదాపు రూ.5,360 కోట్లు ఇచ్చి ఆదుకోవాల్సిందిగా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేసింది. ఇందులో రూ.5000 వేల కోట్లు పెద్ద ప్రాజెక్టుల పనుల కోసం కోరింది. ఆయా పద్దుల కింద జీహెచ్‌ఎంసీకి రావాల్సిన నిధుల్లో కనీసం రూ.360 కోట్లు ఇవ్వాలని కోరినట్లు తెలిసింది. వీటితో పాటు ఆయా పనుల కోసం రూ.100 కోట్లు అప్పు చేసేందుకు కూడా అనుమతించాల్సిందిగా నివేదించినట్లు సమాచారం.

జీహెచ్‌ఎంసీ గత ఫిబ్రవరి వరకు ఆయా ప్రాజెక్టుల కోసం బ్యాంకు రుణాలు, బాండ్ల జారీ ద్వారా చేసిన అప్పులు

ప్రాజెక్టు	అప్పు (రూ.కోట్లు)
ఎస్సార్డీపీ	4250.00
సీఆర్‌ఎంపీ	1304.00
ఎస్‌ఎన్‌డీపీ	680.00
మొత్తం	6234.00

రావాల్సిన నిధులెన్నో

జీహెచ్‌ఎంసీకి రాష్ట్ర ప్రభుత్వ భవనాల ఆస్తి పన్ను నుంచి మొదలు పెడితే వివిధ విభాగాల ద్వారా ప్రొఫెషనల్ ట్యాక్స్, మ్యుటేషన్ ఫీజులు, స్టాంపు డ్యూటీ వంటివి ఏళ్ల తరబడిగా రావడం లేదు. రిజిస్ట్రేషన్ శాఖ నుంచి స్టాంపు డ్యూటీ బకాయిలు దాదాపు రూ.3వేల కోట్లు పేరుకుపోయాయి. మ్యుటేషన్ ఫీజులు దాదాపు రూ. 175 కోట్లు రావాల్సి ఉంది. వాణిజ్యపన్నుల శాఖ వద్ద దాదాపు రూ.300 కోట్ల ప్రొఫెషనల్ ట్యాక్స్ వాటా పేరుకుపోయింది.

ప్రస్తుతం ప్రభుత్వం నుంచి జీహెచ్‌ఎంసీ ఆశిస్తున్న నిధులు.. అంశాల వారీగా ఇలా ఉన్నాయి.

అంశం	నిధులు (రూ. కోట్లు)
హైసిటీ ప్రాజెక్ట్ పనులకు	2500
ఇతర ప్రాజెక్టులకు సహాయం	2500
స్టాంప్ డ్యూటీ నిధుల వాటా	300
మ్యుటేషన్ ఫీజుల వాటా	60
మొత్తం	5,360

బీఆర్‌ఎస్ ప్రభుత్వం ఎస్సార్డీపీ, ఎస్‌ఎన్‌డీపీ కింద చేపట్టి పురోగతిలో ఉన్న పనుల్ని కూడా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం 'హైసిటీ' (హైదరాబాద్ సిటీ ఇన్నోవేటివ్ అండ్ ట్రాన్స్‌ఫార్మేటివ్ ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్) ప్రాజెక్ట్ పనులుగా మార్చింది. ఇకపై ఫ్లై ఓవర్లు, నాలాల ఆధునీకరణ తదితర పెద్ద ప్రాజెక్టుల పనుల్ని ఈ పథకం కిందే చేపట్టనున్నారు. నగరాభివృద్ధి, సదుపాయాల కోసం చేసే పనులన్నీ ఒకే పేరుతో ఉండాలనే తలంపుతో ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నారు.

ఇలా భారీ మొత్తంలో పేరుకుపోయిన నిధులన్నీ ఒకేసారి వచ్చే అవకాశాలు కూడా లేవు. ఈ నేపథ్యంలో ఇకనుంచైనా సదరు నిధుల్ని ఏ నెలవి ఆ నెలకు ఎప్పటికప్పుడు చెల్లిస్తూ, పేరుకుపోయిన బకాయిలను విడతలవారీగానైనా చెల్లిస్తే జీహెచ్‌ఎంసీకి ఎంతో ఉపకరిస్తుందనే అభిప్రాయాలు జీహెచ్‌ఎంసీ వర్గాల్లో ఉన్నాయి.

రూ. 5,650 కోట్లు ఇవ్వండి

- ఎస్టీపీ, సివరేజ్, సుంకిశాల ప్రాజెక్టు, ఫ్రీ వాటర్ కోసం..
- ప్రభుత్వానికి జలమండలి ప్రతిపాదనలు

సాక్షి, సిటీబ్యూరో: రాష్ట్ర బడ్జెట్‌లో కేటాయింపులపై జలమండలి భారీ ఆశలు పెట్టుకుంది. దాదాపు రూ.5,650 కోట్లతో ప్రభుత్వానికి ప్రతిపాదనలు సమర్పించింది. రాష్ట్ర బడ్జెట్ 2024-25 ఆర్థిక సంవత్సరంలో వివిధ అభివృద్ధి పనులు, రుణాల చెల్లింపు, ఉచిత నీరు, పవర్ రాయితీ కింద నిధులు కేటాయించాలని విజ్ఞప్తి చేసింది. గత ఏడాది సుమారు రూ.5,937 కోట్లను ప్రతిపాదిస్తే రూ.1,960.70 కోట్లు కేటాయించారు. ప్రస్తుతం పెరిగిన అవసరాల దృష్ట్యా రూ. 2వేల కోట్లకుపైగా నిధులు కేటాయింపు జరగవచ్చని ఆర్థిక విశ్లేషకులు భావిస్తున్నారు.

మురుగు నీటి శుద్ధి కోసం..

నగరంలో వంద శాతం మురుగునీటి శుద్ధి లక్ష్యంగా పనులు శరవేగంగా సాగుతున్నాయి. ప్రస్తుతం జలమండలి ఆధ్వర్యంలో సుమారు 1259.50 ఎంఎల్డీల మురుగు నీటిని శుద్ధి చేసేందుకు మొత్తం రూ.3866.41 కోట్ల అంచనా వ్యయంతో మూడు ప్యాకేజీల్లో 31 కొత్త మురుగు నీటి శుద్ధి కేంద్రాలు (ఎస్టీపీ) నిర్మిస్తోంది. అందులో కొన్నింటి నిర్మాణాలు పూర్తయి ప్రారంభం కాగా, మిగతా వాటి పనులు కొనసాగుతున్నాయి. మరోవైపు కేంద్ర ప్రభుత్వం అమృత్ పథకం కింద 39 ఎస్టీపీలను మంజూరు చేసింది. దీని నిర్మాణ వ్యయంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 35 శాతం వాటా భరించాల్సి ఉంటుంది. ఇందు కోసం భారీ నిధుల అవసరం ఏర్పడింది. మరోవైపు కొన్ని మార్గాల్లో సివరేజ్ పనులు చేపటాల్సి ఉంది. ఇందుకోసం రూ.2,250 కోట్లు అవసరమవుతాయని జలమండలి భావించి ప్రభుత్వానికి ప్రతిపాదనలు సమర్పించింది.

సుంకిశాలకు రూ.1,300 కోట్లు..

నగరానికి కృష్ణా జలాల తరలింపునకు ఎలాంటి ఆటంకం లేకుండా ఉండటంతో పాటు భవిష్యత్ తాగునీటి అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని నాగార్జున సాగర్ సమీపంలో సుంకిశాల ఇన్‌టేక్ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం చేపడుతోంది. ఇందుకోసం రూ.2,214కోట్ల వ్యయం అవుతుందని అంచనా వేసింది. ఇప్పటి వరకు కొంత మేరకు నిధుల కేటాయిపు జరిగింది. తాజాగా రూ.1,300 కోట్ల నిధుల కోసం ప్రతిపాదనలు సమర్పించింది

ఉచిత నీటి సరఫరా..

నగరంలోని గృహ కనెక్షన్ దారులకు నెలకు 20 వేల లీటర్ల వరకు ఉచితంగా నీటిని సరఫరా చేస్తోంది. ఇందుకోసం అయ్యే ఖర్చును భారీగానే భరించాల్సి వస్తోంది. 2021 జనవరి నుంచి పథకం అమలవుతోంది. గత బడ్జెట్‌లో ఉచిత నీటి సరఫరా కోసం రూ.300 కోట్లు కావాలి. అంతకుముందు ఆర్థిక సంవత్సరం రూ.550 కోట్లు కేటాయించారు. ఈసారి ఉచిత నీటి సరఫరాతో పాటు విద్యుత్ రాయితీ కోసం రూ.వెయ్యి కోట్లు కేటాయించాలని జలమండలి ప్రభుత్వానికి ప్రతిపాదించింది. అదేవిధంగా హడ్కో రుణ చెల్లింపులకు మరో రూ.1100 కోట్ల నిధులు ప్రతిపాదించింది.

'కమాండ్ కంట్రోల్'కు కేటాయింపులు ఉండేనా?

- పెండింగ్‌లోనే సాంకేతిక పరిజ్ఞానం సమీకరణ
- రాచకొండ కమిషనరేట్ నిర్మాణానికీ నిధులు అవసరమే

సాక్షి, సిటీబ్యూరో: రాష్ట్ర పోలీసు విభాగానికే తలమానికంగా బంజారాహిల్స్‌లోని రోడ్ నెం.12లో అందుబాటులోకి వచ్చిన తెలంగాణ కమాండ్ అండ్ కంట్రోల్ సెంటర్‌కు (టీజీ సీసీసీ) ఈ బడ్జెట్‌లో ఎంత కేటాయింపులు చేస్తారనే ఉత్కంఠ నెలకొంది. దీని నిర్మాణం పూర్తయినప్పటికీ నగరంపై పటిష్ట నిఘా కోసం అవసరమైన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని సమీకరించుకోవాల్సి ఉంది. గతేడాది బడ్జెట్‌లో రూ.30 కోట్లు కేటాయించినప్పటికీ...అన్ని హంగులు సమకూరలేదు. అనలిటిక్స్ సహా కొత్త టెక్నాలజీ అందుబాటులోకి తీసుకురావడానికి భారీ కేటాయింపులు అనివార్యం. మరోపక్క దీని నిర్వహణ నగర పోలీసు విభాగానికి భారంగా మారనుంది. ఈ నేపథ్యంలో టీజీ సీసీసీ మెయింటెనెన్స్‌కు కేటాయించాల్సిన అవసరం ఉంది. నగరంలో ఉన్న సీసీ కెమెరాల్లో అనేకం తరచు మరమ్మతులకు గురవుతున్నాయి. స్థానికులు ఏర్పాటు చేసిన కెమెరాల నిర్వహణ పెను సవాల్‌గా మారుతోంది. దీంతో సీసీ కెమెరాల నిర్వహణకు నిధులు కేటాయించాల్సిన అవసరం ఉంది. నగరంలో కొత్తగా ఏర్పడిన డివిజన్లు, ఠాణాల్లో అనేకం ప్రస్తుతం తాత్కాలిక భవనాల్లో, శిథిలావస్థలో ఉన్న వాటిలో నడుస్తున్నాయి. వీటికి కొత్త భవనాల నిర్మాణం అనివార్యంగా మారింది. ఈ పరిణామాల నేపథ్యంలో ప్రభుత్వం భారీ కేటాయింపులే చేయాల్సి ఉంది. హైదరాబాద్ కేంద్రంగా కొత్తగా ఏర్పాటైన తెలంగాణ స్టేట్ నార్కోటిక్స్ ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ బ్యూరో, సైబర్ సెక్యూరిటీ బ్యూరోలకూ గత బడ్జెట్‌లో ఆశించిన స్థాయిలో నిధులు దక్కలేదు. నార్కోటిక్స్‌కు రూ.3.1 కోట్లు, సైబర్‌కు రూ.కోటి మాత్రమే వచ్చాయి. ప్రాథమిక అంచనా ప్రకారం రాష్ట్ర స్థాయిలో పని చేసే నార్కోటిక్స్ బ్యూరోకి నాలుగు ఠాణాలు ఏర్పాటు చేయాలని భావిస్తున్నారు. హైదరాబాద్, సైబరాబాద్, రాచకొండలతో పాటు వరంగల్‌లో ఇవి అందుబాటులోకి రానున్నాయి. వీటికి అవసరమైన భవనాలు, మౌలిక వసతులకు నిధులు కేటాయించాలి. ఏళ్లుగా నత్తనడకన సాగుతున్న మేడిపల్లిలో రాచకొండ పోలీసు కమిషనరేట్ నిర్మాణం 12 నెలల్లో పూర్తి చేయాలని అధికారులు భావిస్తున్నారు. దీనికి అవసరమైన స్థాయిలే కేటాంపులు వస్తేనే ఇది సాధ్యమవుతుంది. గత ఏడాది హైదరాబాద్ పోలీసు కమిషనరేట్‌కు ప్రణాళిక, ప్రణాళికేతర వ్యయం కింద రూ.216 కోట్లు కేటాయించారు.

యూనివర్సిటీలకు వరాలిచ్చేనా?

సాక్షి, సిటీబ్యూరో: రాష్ట్ర బడ్జెట్‌పై విశ్వవిద్యాలయాలు భారీ ఆశలు పెట్టుకున్నాయి. ఇప్పటికే వర్సిటీలకు సరైన నిధులు లేక అభివృద్ధి పనులు, మౌలిక సదుపాయాల కల్పన మొక్కుబడిగా తయారైంది. పరిశోధనలు కూడా అంతంతమాత్రంగానే సాగుతున్నాయి. రాష్ట్రం మొత్తం 15 విశ్వవిద్యాలయాలు ఉన్నప్పటికీ హైదరాబాద్ మహానగరంలోనే ఎక్కువ సంఖ్యలో ఉన్నాయి. గతేడాది బడ్జెట్‌లో ఉస్మానియా వర్సిటీకి రూ.457 కోట్లు కేటాయించింది. అంబేద్కర్ వర్సిటీకి రూ.214 కోట్లు కేటాయింపులు జరిపింది. పొట్టి శ్రీరాములు విశ్వవిద్యాలయానికి రూ.45.01 కోట్లు, జేఎన్‌టీయూ హైదరాబాద్‌కు రూ.48 కోట్లు, జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ ఆర్కిటెక్చర్, ఫైన్ ఆర్ట్స్‌కు రూ.26 కోట్లు కేటాయించారు. మహిళా యూనివర్సిటీకి రూ.100 కోట్లు కేటాయించారు. అయితే నిధుల విడుదల మాత్రం అంతంతమాత్రంగానే ఉండటంతో అభివృద్ధి పనులతో పాటు మౌలిక సదుపాయాల కల్పన పనులు ముందుకు సాగలేదు. ఈసారి పద్దు కోసం భారీ స్థాయిలో వర్సిటీలు ప్రతిపాదలు సమర్పించాయి.

ఈ భారం మోసేదెవరు?

మూసీ, మెట్రో ప్రాజెక్టులకు కేంద్రం నుంచి నిధులు రాలేదు..

- 70 కిలోమీటర్లకు రూ.20 వేల కోట్లకు పైగా అంచనా
- ప్రతిపాదనలు, ప్రణాళికలు ఓకే...డీపీఆర్ తయారీలో జాప్యం
- ఇక రాష్ట్ర బడ్జెట్‌లో నిధులిస్తేనే పనులు

సాక్షి, సిటీబ్యూరో: రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎంతో ప్రతిష్టాత్మకంగా చేపట్టిన మూసీ ప్రక్షాళన, అభివృద్ధి ప్రాజెక్టుకు కేంద్రం ప్రస్తుత బడ్జెట్‌లో ఒక్క రూపాయి కూడా కేటాయించ లేదు. దీంతో మొత్తం భారమంతా రాష్ట్రంపైనే పడనుంది. మూసీ ప్రక్షాళన ప్రాజెక్టు కోసం కేంద్రం సుమారు రూ.10 వేల కోట్ల నిధులను కేటాయించాలని రాష్ట్రం కోరింది. ఈ మేరకు ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డి, మంత్రులు స్వయంగా కేంద్రమంత్రులను కలిసి విజ్ఞప్తి చేశారు. అయినప్పటికీ కేంద్రం నుంచి ఎలాంటి కేటాయింపులు లేకపోవడంతో మూసీ భారాన్ని పూర్తిగా రాష్ట్రమే భరించవలసిన వచ్చింది.

- ఇక మెట్రో రైలు రెండో దశ ప్రాజెక్టుపైన డీపీఆర్‌లో జాప్యం కారణంగా ఈ ప్రాజెక్టును కేంద్రానికి సమర్పించడంలో ఆలస్యం జరిగింది. బడ్జెట్ కంటే ముందే ఈ ప్రాజెక్టుపైన కేంద్రానికి డీపీఆర్‌ను సమర్పించి ఉంటే నిధుల కేటాయింపులో ప్రాధాన్యత ఉండేది. కానీ ఆ దిశగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోలేదు. దీంతో మెట్రో రెండో దశను కూడా ప్రస్తుతానికి రాష్ట్ర నిధులతోనే ప్రారంభించవలసిన పరిస్థితి నెలకొంది. ఈ క్రమంలో ఈ రెండు ముఖ్యమైన ప్రాజెక్టుల కోసం రాష్ట్ర బడ్జెట్‌లో ఏ మేరకు నిధులు కేటాయించనున్నారనేది చర్చనీయాంశంగా మారింది.
- సికింద్రాబాద్ నుంచి శామీర్‌పేట్ వరకు ఎలివేటెడ్ కారిడార్, మేడ్చల్ రూట్‌లో ఫ్లై ఓవర్ల నిర్మాణాలను సైతం ప్రభుత్వం ఎంతో ప్రతిష్టాత్మకంగా భావించి పనులకు శంకుస్థాపన చేసింది. ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టనున్న బడ్జెట్‌లో సిటీ ప్రాజెక్టులే అత్యంత కీలకం కానున్నాయి. ఎంజీబీఎస్ నుంచి ఫలక్‌నుమా వరకు 5.5 కిలోమీటర్ల పాతబస్తీ మెట్రో కోసం నిధులు విడుదల చేయకపోవడం వల్ల పనులు ప్రారంభం కాలేదు. మూసీకి రూ.వెయ్యి కోట్లు ఇవ్వనున్నట్లు గత ఓటాన్ అకౌంట్ బడ్జెట్‌లో ప్రకటించారు. ప్రస్తుతం ఈ ప్రాజెక్టు సర్వే పనులు కొనసాగుతున్నాయి. నగరంలోని వివిధ ప్రాంతాలను అనుసంధానం చేస్తూ నిర్మించనున్న 70 కిలోమీటర్ల మెట్రో రెండో దశకు సుమారు రూ.20 వేల కోట్లకు పైగా వ్యయం కానున్నట్లు ప్రాథమికంగా అంచనా వేశారు. మెట్రో మొదటి దశను పీపీపీ పద్ధతిలో నిర్మించగా, రెండో దశ ప్రాజెక్టును మాత్రం ప్రభుత్వమే చేపట్టింది.

ఇదీ రెండో దశ మెట్రో...

- నాగోల్ నుంచి ఎల్బీనగర్ వరకు అక్కడి నుంచి శంషాబాద్ అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయం వరకు రెండో దశలో చేపట్టనున్నారు.
- అలాగే ఎల్బీనగర్ నుంచి హయత్‌నగర్, మియాపూర్ నుంచి బీహెచ్‌ఈఎల్ వరకు, రాయదుర్గం నుంచి ఫైనాన్షియల్ డిస్ట్రిక్ట్ వరకు రెండో దశలోనే పూర్తికావలసి ఉంది. అలాగే ఎయిర్‌పోర్ట్ రూట్‌లోనే మైలార్‌దేవ్‌పల్లి నుంచి హైకోర్టు వరకు మరో లైన్‌ను నిర్మించనున్నారు.
- ఎయిర్‌పోర్ట్ కారిడార్, హయత్‌నగర్ కారిడార్‌లలో అధికారులు, ఇంజనీరింగ్ నిపుణులు, నేషనల్ హైవేస్ అథారిటీ అధికారులు క్షేత్రస్థాయిలో పర్యటించి అలైన్‌మెంట్‌లు, స్టేషన్‌లను ఖరారు చేశారు.
- రెండో దశ డీపీఆర్‌ను సిస్ట్రా కన్సల్టెన్సీకి అప్పగించారు. ప్రస్తుతం ఇది తుది దశకు చేరుకుంది.

నిధులిస్తే పనులు ప్రారంభం...

- సికింద్రాబాద్ ప్యారడైజ్ నుంచి ఔటర్ రింగ్ రోడ్డు జంక్షన్ వరకు సుమారు రూ.2232 కోట్ల అంచనాలతో 18.10 కిలోమీటర్ల మేర చేపట్టనున్న ఎలివేటెడ్ కారిడార్ నిర్మాణానికి శంకుస్థాపన చేశారు.
- ఈ ప్రాజెక్టు కోసం వివిధ చోట్ల సుమారు 197 ఎకరాలకు పైగా భూములను సేకరించవలసి ఉంటుందని అధికారులు గుర్తించారు. ఇందులో రక్షణ శాఖకు చెందిన భూములే 113 ఎకరాల వరకు ఉన్నాయి.
- ఈ మార్గంలో తొలగించవలసిన కట్టడాలు, సేకరించాల్సిన భూములపైన కూడా క్షేత్రస్థాయి సర్వేలు పూర్తయ్యాయి.
- ప్రభుత్వం నిధులను విడుదల చేసిన వెంటనే పనులు చేపట్టేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నట్లు హెచ్‌ఎండీఏ అధికారులు తెలిపారు.

ఈ బడ్జెట్‌లో మురిపిస్తారా...

- మూసీ అభివృద్ధి పనులు మొదలయ్యాయి. నదికి రెండు వైపులా 50 మీటర్ల పరిధిలో సామాజిక, ఆర్థిక సర్వే కొనసాగుతోంది.
- గండిపేట్ నుంచి ఘట్కేసర్ వరకు సుమారు 55 కిలోమీటర్ల మార్గంలో ఉన్న మూసీ నదిని పూర్తిగా ప్రక్షాళన చేసి అభివృద్ధి చేయనున్నారు.
- నదికి రెండు వైపులా 50 మీటర్ల పరిధిలో సుమారు 12,500 నిర్మాణాలను తొలగించవలసి ఉంటుందని అధికారులు గుర్తించారు.
- ఇళ్లు, ఆస్తులు కోల్పోయిన వారికి పరిహారం కోసం పెద్ద మొత్తంలో ఖర్చయ్యే అవకాశం ఉన్నట్లు అంచనా.
- అలాగే ఎస్టీపీలు, నదికి ఇరువైపులా రహదారులు, ఐటీ టవర్లు, మెట్రో రైలు వంటి భారీ నిర్మాణాలను ప్రభుత్వం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది.